

BRIEVEN UIT CONGO

Brieven uit Congo

Rony Roeland & Dirk Thyssen

Historische misdaadroman

2023

Beefcake Publishing

Schrik ontstaat als het denken terugblijkt op de dingen die in het verleden gebeurd zijn of vooruitlopen op de dingen die in de toekomst kunnen gebeuren.

Hoofdstuk 1

Antwerpen, 03/11/2022

Jean Van den Bulcke betreft een oude patriciërswooning in de Antwerpse, historische binnenstad. Hij woont er sinds zijn derde levensjaar en na het overlijden van zijn ouders, erfde hij het rustieke, zeventiende-eeuwse, barokke gebouw. Hij staat op de eerste verdieping en gluurt verweesd door het groene, in lood gespannen glas van het raam dat uitkijkt op een reeks andere, als erfgoed geklasseerde renaissancewoningen. Enkel de begoeden kunnen zich zijn huisvesting permitteren. Jean is een teruggetrokken man en zoekt verstrooiing in de desolate stilte van de chique, eenzame buurt waarmee hij zich vereenzelvigd. Hij volgt met aandacht enkele motten die, schijnbaar onhandig, de warmte en de glans van het straatlicht aan overkant opzoeken. Ze dwarrelen volhardend omhoog en omlaag en wanen zich Icarus die, in zijn roekeloze overmoed, dacht de wetten van de zwaartekracht te kunnen testen. Onhandig vliegt een van de waaghalzen vermetel tegen een verhitte kap van de verlichting, verbrandt zijn fragiele vleugels en valt traag op het door de regen doordrenkte asfalt.

Jean leidt en leed het simultane leven van een nachtvlinder, een bestaan dat correleert tussen vallen en opstaan. Hoewel zijn geboortjaar 1957 is, begon zijn levensverhaal pas toen hij drie jaar oud werd. Jean zit met een raadsel, iets dat hij geheim houdt en dat hij met niemand deelt. Elke nacht droomt hij van een jong, mooi, ebbenhouten meisje en haar ranke silhouet laat hem niet

los. Speelt zijn fantasie hem parten of verwacht hij het met een waarheid uit een ver verleden?

Jean draait zich naar het haardvuur als hij hoort hoe de gensters kletterend tegen het stalen gordijn vliegen. Hij kijkt gefocust naar een grote, kartonnen doos waarmee twee studenten hem gisteren opzadelden. Ze staat halfopen op een glanzende, mahoniehouten, ronde Biedemeier tafel. Hij keek er al eens in en meteen boezemde de inhoud hem angst in. Schrik ontstaat als het denken terugblijkt op dingen die in het verleden gebeurd zijn of vooruitloopt op de dingen die in de toekomst kunnen gebeuren.

Jean Van den Bulcke is professor emeritus aan de faculteit geschiedenis van de Antwerpse universiteit. Hij geniet naam en faam in zowel binnen- als buitenland. Hij is gespecialiseerd in de moderne tijden, meer bepaald in de periode van na Wereldoorlog II tot nu. Hij is sinds jaar en dag vrijgezel. En dat tegen zijn eigen wil. Zijn leven verliep synchroon met zijn interesses en wat hij doceerde. Het maakt hem tot wie hij nu is. Zijn zekerheid en zijn gespeelde zelfvertrouwen zijn slechts schijn. Achter de façade van zijn beslistheid woekert een gezwel van schaamte en interne onrust. Hij verbergt iets, hij verstopt een herinnering uit een ver verleden, een geschiedenis met een donkere achtergrond en waarvan hij vermoedt dat die kartonnen doos het antwoord bewaart.

Hoewel hij sinds gisteren die vervloekte doos ter beschikking kreeg, probeert hij haar te vermijden. Hij rommelde al eens door de brieven, de portretten, de foto's en de andere prularia. Het is brol die je op iedere rommelmarkt terugvindt en die niemand interesseert. Doelgericht bekeek hij de inhoud nog niet. Hij negeert alles wat ook maar met Congo heeft te maken, omdat het

deel uitmaakt van zijn eigen verhaal. Hij moet ten allen prijzen het voornemen van die twee fanatieke studenten dwarsbomen! Een geheim bewaar je immers best door het niet met een ander te delen.

's Ochtends kan hij niet aan de drang van zijn nieuwsgierigheid weerstaan. De mythische doos trekt hem aan als een meeldraad die een bij verleidt. Jean grabbelt er een enveloppe uit. Links onderaan staat een stempel *par avion*. Hij kijkt naar het adres van Béatrice Flamand. Het staat er in drukletters opgetypt. De box puilt uit van wel honderden omslagen met allemaal dezelfde, rood-wit-blauwe boord. Rechtsboven prijken vergeelde, gestempelde postzegels met exotische taferelen. *Congo Belge* staat erop alsof het toenmalige Congo een Franse kolonie was. Hij draait de omslag om en leest luidop de naam van de afzender: 'Angeline Flamand, Avenue Léopold II, Elisabethstad, Congo'. 'Verdomme!' vloekt hij. 'Die brieven zijn de correspondentie tussen tante Angeline en moeke.' Het zweet breekt hem nog harder uit als hij nog verder door de doos woelt en er een foto van een besnorde man uit opvist. Hij draagt een uniform en op zijn borst pronken een zevental medailles. Achteraan op de prent staat zijn naam en zijn functie: 'Eduard Flamand, assistent gewestbeheerder, Jadotville, Katanga, Congo'. Hij slikt het speeksel door zijn veel te droge keel en sakkert nu nog harder.

Wat hij al die tijd vermoedde en wat hij altijd al verdrong, komt nu boven water. Er stroomt koloniaal bloed door zijn aderen. Is dat de reden dat hij zich aangetrokken voelt door dat wilde vlees? Is dat de reden dat hij gedoemd is om voor eeuwig vrijgezel te blijven? Is dit het dilemma waarmee hij al heel zijn leven worstelt en dat hem soms tot complete waanzin drijft?

‘Wild vlees’, dondert het de hele namiddag door zijn hoofd. Hij is verstart en beweegt als een marionet aan fragiele touwtjes. Niet dat het hem overvalt, maar die verdoemde doos drukt hem weer helemaal op de gedachten die hij al heel zijn leven intoomt. Slechts bij valavond komt hij terug tot rede. Hij staat weer voor zijn raam en kijkt naar de grauwe lucht en de miezer die nu al veertien dagen aan een stuk de stad teistert. Waagt hij zich nog even tot aan de Kivu-bar in de Schippersstraat? Hij leerde er een poos geleden een meisje kennen, Trésor. Ze komt uit Lubumbashi, het vroegere Elisabethstad. Hij kan haar niet goed inschatten. Haar donkere kijkers verraden geen emotie en haar lichaamstaal is zowel slaafs als energiek. Hij heeft een speciale band met haar en hij voelt zich tot haar aangetrokken, maar hij is bang dat hij daarmee zijn onkreukbare reputatie schaadt. Hij kijkt schijnbaar achteloos naar de laatste nachtvlinder die zich lichtzinnig verweert tegen de druilerige motregen. Net als zijn vrienden verbrandt hij zich aan het hete glas. Roerloos en gedreven door een lichte bries, valt hij in een diepe plas.

Hoofdstuk 2

Antwerpen 22/11/2022

Ludo Deckers is een op rust gestelde hoofdinspecteur bij de Antwerpse politie. Zijn carrière is een eindeloos verhaal van opgeloste moordzaken. Zijn laatste succes boekte hij met het uitplussen van een gifmoorddrama, dat alle krantenkoppen haalde en burgemeester Van Noort ertoe aanzette om eens flink met de grove borstel door zijn corrupte ambtenarencircuit te vegen. Het woord *verandering* is er een dat je op de lippen van iedere politicus leest, maar het resultaat mag je niet meten aan het woord. Tenslotte kenterde er niets en bleef alles bij hetzelfde.

Ludo is gehuwd met Olena, een mooie Oekraïense, die hij beroepshalve leerde kennen in bar “Panache” en waarmee hij intussen vier jaar is gehuwd. Ze hebben samen een zoontje van drie, Alexander, die inmiddels de schoolbanken van het eerste jaar papschool terroriseert. Ludo beloofde Olena op zijn communicatie-zieltje dat hij zich nooit meer met een moordzaak zal inlaten en beweegt zich dagelijks tussen zijn woning en café De Welvaert, zijn stamkroeg waar hij zijn dagelijkse portie koffie opslurpt en waar hij zich af en toe botviert op enkele glazen trappist. Het is stil in de misdaad, althans in het compartiment van de verdachte overlijdens, maar dat is maar een schijnmanoeuvre. De misdaad verplaatst zich en verandert voortdurend van gedaante. De vroegere drijfveren waren liefde, haat, geld en jaloezie. Zijn gewezen professor criminologie gaf het fenomeen een speciale naam en noemde het smalend de drie g’s: geld, God en gat! Waar de eerdere doodslagen zich beperkten tot passionele drama’s, floreert

de criminaliteit nu hoofdzakelijk als een veldslag tussen criminele bendes die proberen elkaars territorium in te lijven. Het is een cocaïneoorlog en de hoofdintendanten bewegen zich vooral binnen de betere sociale standen. Hij is dus blij dat zijn strijd is gestreden. Zo'n oorlog kan je niet winnen, omdat de vijand onzichtbaar blijft.

Hoewel de rust hem goed doet, begint hij zich stilaan te vervelen. Zijn vriendenkring dunt uit. Heel wat van zijn vroegere cafévrienden haakten af door ziekte en er bezweken er ook een aantal aan het coronaspook. Hij is dan ook heel blij dat Jean Van den Bulcke in café De Welvaert neerstreek en hem meteen vroeg of het niet stoorde dat hij zich bij hem aan de tafel zette. Ludo kent meneer Van den Bulcke. Hij is een wat getroebleerde persoon die vroeger aan de universiteit van Antwerpen doceerde en hij weet ook dat hij sinds kort de Kivu-bar opzoekt. Het is niet omdat hij met pensioen is dat hij niet weet wat er reilt en zeilt in zijn buurt. Hij kent nog altijd alle bars en hij kan de voorkeuren van de cliënten perfect inschatten. Daar waar hij vroeger bijna alle deernen uit de buurt kende, is dat nu niet meer het geval, maar dat de Kivu-bar befaamd is voor zijn jonge, Afrikaanse meiden, weet hij maar al te goed.

Ludo is een gewoonteman. Zijn weekindeling is metronomisch geordend. Elke dinsdag en donderdag plant hij zijn cafébezoek 's avonds en de andere wekdagen gaat hij 's ochtends uit. Vandaag, dinsdag, heeft hij een afspraak met meneer Jean.

Café De Welvaert ligt in de oude Antwerpse havenbuurt, een stadskwartier met een kwalijke naam. De hoerententen regen zich hier vroeger aan elkaar, maar met de opkomst van de digitale kanalen en het hele gedoe rond het coronavirus, verloor de buurt haar frivoliteit. Ludo is goede maatjes met de waardin, Linda. Ze is een volkse flapuit die geen blad voor de mond neemt en over

zowat alles haar eigen mening heeft. Ze zet zijn kelk trappist op de speciaal voor hem gereserveerde tafel, links van de inkomdeur en zegt: ‘Als de zaken zo blijven aanmodderen, ben ik binnenkort genoodzaakt om mijn zaak te sluiten. Ik kan nog met moeite mijn energierekeningen betalen.’

‘t Is door die verdomde oorlog in Oekraïne, Linda. De mensen hebben geen geld meer om op café te gaan.’

‘Die oorlog heeft daar niets mee te maken, Ludo. ’t Is de schuld van die gehaaide politiekers. Heb je het nu nog niet door? De rijken worden alsmaar rijker en de gewone man zit, met twee truïen aan, voor zijn tv-scherm te bibberen. Bel maar eens naar een sterrenrestaurant om te reserveren. De wachttijden variëren tussen veertien dagen en een maand en des te meer sterren de zaak heeft, des te langer het wachten oploopt.’

Ludo zucht. Hij is niet in de stemming om naar Linda’s litanie te blijven luisteren en ze neemt zijn stilzwijgen niet in dank af. Ze vraagt: ‘Verwacht je nog iemand? En als dat niet zo is, zou ik als ik jou was, ook maar eens aan ophoepelen denken. Ik kan mijn kroeg niet openhouden voor drie mannen en een paardenkop.’

Ludo is niet gewoon dat zijn vriendin zo bits naar hem uithaalt en scherpt doelbewust haar nieuwsgierigheid aan. Als ze meent wat ze zegt, en dat is meestal zo, staat hij straks op straat en kan hij noodgedwongen naar huis. Gelukkig weet hij dat Linda tuk is op alle nieuwtjes die zich in de buurt afspelen en hij antwoordt: ‘Ja, ik verwacht nog een oud-gekende. Ik denk dat hij problemen heeft of zichzelf in de narigheid werkte.’

‘Ken ik hem of haar?’ vraagt Linda opdringerig.

‘Ja, je kent hem. Het is professor Van den Bulcke, die zonderlinge, introverte man die hier wat verderop woont. Ik denk dat hij in moeilijkheden verkeert.’

Linda wil nog iets meer vragen, maar wordt gestoord door een kliek van een tiental mannen die aangeschoten het café binnenwaait. Ze vraagt nog vlug: 'Je houdt me toch zeker op de hoogte?' Ludo knikt en kijkt vermoeid in de verte waar de straat zich in een T opsplijt en waarvan hij Van den Bulcke verwacht. Hij schrikt dan ook als de deur plots open zwaait en de professor ietwat verwaaid binnenkomt. Hij komt dus niet uit de deftige richting, maar van de kant waar de meisjes van plezier hun klandizie verwennen.

'Komt hij van de Kivu-bar?' vraagt hij zich af.

Jean is een grote, slanke man met een aristocratisch voorkomen. Hij kijkt even in het rond en ziet Linda met een vliegenmepper op de handen van een opdringerige, dronken caféklant tikken.

'Poten thuis', roept ze, 'dit is hier een deftige café.'

Hij vraagt zich af of hij hier wel thuishoort en of dit wel de juiste plaats is om een ernstig gesprek te voeren. Ludo had hij al zien zitten. Hij hangt zijn druipende, grijze regenjas aan de kapstok en gaat naar Ludo's tafel aan het linkse raam.

'Ga zitten', zegt Ludo, 'wat drink je?'

'Doe mij ook maar een Chimay Bleu', antwoordt hij.

Ludo doet teken aan Linda en steekt twee vingers in de lucht. Linda knikt en lacht. Er kwam intussen nog meer volk binnen en het café komt in feeststemming. Ze komt vanachter haar tapkast en zet de jukebox aan. Corry en De Rekels zingen over dat het te laat is om te huilen. De plaat is toepasselijk op Jeans huidige, labiele toestand. Ludo valt maar meteen met de deur in huis en vraagt: 'Zit je in de nesten?'

Jean antwoordt niet onmiddellijk. Hij denkt na en vraagt zich af of hij er wel goed aandoet om zomaar meteen zijn diepste zielenroerselen met iemand te delen en antwoordt naast de kwestie: 'Waarom denk je dat?'

‘Omdat de meeste mensen, die me ’s avonds opzoeken, met zichzelf in de knoop liggen of met een dilemma worstelen, waaraan geen einde komt of waarmee ze zich geen raad weten. Is dat het antwoord dat je verwachtte?’

Jean bevindt zich in een omgeving die hij niet kent, laat staan, gewend is. Hij beweegt zich meestal in gereserveerde middens van academici en mensen van een andere stand en klasse. Ludo heeft dan wel de reputatie dat hij de beste rechercheur van Antwerpen was, maar waarom laat hij zich dan met zo’n ruig volk in? Zit hij wel bij de juiste persoon? Heeft hij niet eerder nood aan psychologische bijstand? Zijn het niet eerder waanbeelden die zijn brein teisteren? Hij twijfelt eraan of het niet beter is dat hij zich excuseert voor het ongemak en meteen doorgaat. Maar als hij denkt aan de doos die de twee studenten hem enkele dagen terug bezorgden, weet hij dat het geen waanideeën zijn. De brieven, de foto’s, de diploma’s, de Sabenatickets..., het is allemaal echt. Hij herpakt zich en antwoordt: ‘Ja, dat is het antwoord dat ik verwachtte.’

‘Goed dan’, zegt Ludo, ‘kom maar met je probleem voor de dag. Ik heb altijd een luisterend oor. Let wel, ik ben niet meer actief bij het politiekorps en ik kan wettelijk geen onderzoekdaden meer stellen, maar ik heb nog overal mijn tentakels en mijn bronnen zijn uiterst betrouwbaar.’

Als realist en gerenommeerde academicus weet Van den Bulcke maar al te goed dat zijn verhaal totaal ongeloofwaardig gaat overkomen. Hij is bang dat hij zich belachelijk maakt en steekt voorzichtig van wal.

‘Er rust een vloek op mijn schouders’, zegt hij behoedzaam en kijkt van Ludo weg.

‘Een vloek?’ zegt Ludo, ‘verklaar je nader. Je bedoelt toch niet dat je behekst bent of dat er kwade geesten in je schuilen? Ik geloof daar niet in.’

‘Als je me niet gelooft, houdt ons gesprek nu op’, antwoordt Jean en kijkt Ludo nu wel indringend aan.

Ludo weet dat hij niet altijd de meest tactvolle gesprekspartner is, maar is zo geïntrigeerd dat hij zich uit nieuwsgierigheid herpakt.

‘Niet zo hard van stapel lopen, meneer Jean. Alles heeft een reden, zelfs het meest irrationele verhaal heeft een wortel, een achtergrond. Doet U maar gerust verder. Ik luister.’

‘Wel, al sinds mijn jeugd voel ik me achtervolgd door een fantoom dat ik *het wilde vlees* noem. Ik heb een vermoeden dat mijn roots in Congo liggen. Het is alsof ik er ooit woonde en ik raak die gedachte niet kwijt. Als ik ‘s nachts niet wakker lig, droom ik van spectaculaire zonsondergangen, broeierige nachten in de brousse, wilde rivieren, de ongerepte natuur en vooral van een mooi, donker meisje dat me vriendelijk aankijkt en me vraagt om met haar mee te gaan. Maar ik kan niet tot bij haar komen, want telkens als ik een stap vooruit zet, wijkt ze en verdwijnt ze in een wazige mist. En deze dromen herhalen zich bijna dagelijks. Ik word er krankzinnig van. Het gekke is, dat ik een meisje uit de Kivu-bar ken, dat zowat het evenbeeld is van degene die me dagelijks in mijn nachtmerrie bezoekt. Ik weet me geen raad meer.’

‘Dit is inderdaad een bizarre geschiedenis, meneer Jean. De meeste trauma’s, ik zou het geen wanen noemen, zijn het gevolg van iets dat zich in een ver verleden afspeelde. Herinner je je daar nog iets van?’

‘Niet in het minst. Het enige wat me aan Congo bindt, is een tante die ik nooit heb gezien. Ik weet niet wat er met haar is gebeurd. Haar naam was Angeline. Ze was de oudere zus van mijn moeder. Dat is alles wat ik over haar weet. Ze moet nu al lang dood zijn. Bij ons thuis werd er nooit een woord over haar gerept. Ze is net als dat Congolese meisje, een hersenschim! En dat is nog niet alles, meneer Deckers. Ik doceer zelf niet meer,

maar als professor emeritus hou ik me bezig met het begeleiden van laatstejaarsstudenten bij de redactie van hun eindwerk. Enkele dagen terug kreeg ik twee studenten over de vloer, die een doos met zich meezeulden. Hun thesis gaat over de onafhankelijkheid van Congo in 1960 en de rector heeft mij aangesteld om hen te begeleiden. Het thema is zoal een heikel punt, maar wonder boven wonder steekt die verdomde doos ook nog eens vol met brieven die tante Angeline en mijn moeder naar elkaar schreven.'

'Meneer Van den Bulcke, weet je waar die doos vandaan komt? Misschien is het geen toeval dat die doos bij jou terecht komt. Mogelijk belaagt er je iemand. Wellicht wil er iemand je kwetsen, je bang maken. Dromen zijn bedrog en het kan toch niet dat al die dingen zo plots samenvallen.'

'Wacht, ik ben nog niet klaar. Ik heb schrik van die doos. Ik ben bang dat de inhoud ervan iets heeft te maken met dat mooie, donkere meisje. Uit nieuwsgierigheid opende ik willekeurig een van de omslagen en je raadt nooit wat erin zat.'

'Een brief natuurlijk.'

'Ja, inderdaad, een brief, maar dat was niet alles. Je weet nog niet wat erbij stak.'

Ludo is zo gefascineerd door het excentrieke verhaal dat hij zijn kelk bier omstoot en een duivelsvloek slaakt. Linda komt vlug aangehold met een rol keukenpapier en een propere vaathanddoek en vraagt: 'Je bent toch niet zat, hé?'

'Nee, Linda, breng maar twee nieuwe consummaties en bemoei je maar verder met die troep debielen aan de toog.'

Linda, kwaad over het onrecht dat haar is aangedaan, draait zich gebeten om en zegt: 'Daar zal je dan in deze omstandigheden nog even op moeten wachten.'

'Vooruit, vertel maar verder', neemt Ludo de draad terug op. 'Wat zat erbij?'

‘Een oude foto, zo een met wit gekartelde randjes, van een meisje dat als twee druppels water lijkt op de jongedame die elke nacht bij me langskomt en eruitziet als het meisje dat in de Kivu-bar woont!’

‘Ik geloof niet in paranormale verschijnselen en mensen die uit de dood opstaan. Er steekt iets meer achter. Er is iemand die je een kwaad hart toedraagt. Ik herhaal nogmaals mijn vraag. ‘Weet je waar die doos zo plots vandaan komt?’

‘Nee, dat weet ik niet en ik wil het ook niet weten. Die twee studenten lijken me twee eerlijke, oprechte kerels. Ik moet hen ervan weerhouden om de brieven en de andere spullen, die erin steken, te gebruiken. Ik moet hen aansporen om andere bronnen aan te boren om hun eindwerk te staven. Zo niet, gaat hun verhaal niet over de onafhankelijkheid van Congo, maar schrijven ze mijn familiegeschiedenis!’

Ludo is totaal overdonderd. Hoe groot is de kans dat al deze toevalligheden plots samenkomen? Is die hele historie niet terug te brengen tot de fantasie van een eenzame, op hol geslagen man? Het verhaal lijkt hem zo onwaarschijnlijk dat hij denkt dat meneer Jean door de stress hallucineert. Om de aandacht van de doos af te leiden, vraagt hij: ‘Zie je dat meisje in de Kivu-bar regelmatig en wat verwacht je van een animeermeisje? Je weet toch dat die grieten daar enkel werken - als ik het zo al mag noemen - om het geld uit je zakken te schudden.’

‘Het is niet voor de seks dat ik de bar bezoek, als je dat bedoelt, meneer Deckers. Ik voel me met dat meisje verbonden. Ze is als familie. We praten niet zo veel. Ze is tegelijk bedeesd en dynamisch.’

‘Kom, kom, Jean. Je bent naïef. Ik woon hier al mijn hele leven. Mij moet je niet vertellen wat er in die hollen gebeurt!’

‘Ik dacht toch dat je je echtgenote ook uit een bar haalde alvorens je met haar huwde? Deed ze het dan ook met iedere willekeurige man? Wat is het verschil tussen jou en mij?’

‘Ach, Olena stond achter de bar. Ze was beeldschoon en ze moest de mannen lokken. Maar o wee voor de degene die haar durfde aan te raken of nog maar trachtte om over haar kont te aaien! Trouwens, ik kwam ook elke dag in De Panache en ik hield een oogje in het zeil. De pooiers en hoerenmadammen waren de baas, maar ik was de bovenbaas. Ik straalde ontzag uit en dat had ik hoofdzakelijk te danken aan het feit dat, als het niet de spui-gaten uitliep, ik al eens de andere kant opkeek. Als rechercheur moet je kunnen geven en nemen. Anders bereik je niets.’

‘Ik denk, Ludo, dat je de situatie verkeerd inschat.’

‘O ja, dat veronderstel ik niet. Onze leefwerelden zijn totaal verschillend. Ik ben een volkse persoon, die zich aan het barre misdaadmilieu aanpaste en jij bent een eminente professor, die waardering en klasse afdwingt.’

Van den Bulcke weet niet goed hoe hij zich moet opstellen. Hij twijfelt of hij er goed aandoet om bovenop zijn verhaal nog een bekentenis af te leggen. Ludo merkt het en vraagt: ‘Heb je misschien nog andere geheimen of verzwijg je iets?’

Jean knikt verlegen en antwoordt: ‘Ja.’

‘Vooruit, vertel dan. Als je wilt dat ik je help, mag je niets achterhouden.’

Jean Van den Bulcke schraapt zijn keel en neemt een slok uit zijn glas trappist, alvorens hij zijn geheimpje opbiecht.

‘Ik ben een pooier!’ zegt hij aarzelend.

‘Jij, een pooier?’ vraagt Ludo stomverbaasd.

‘Ja, maar niet in de zin dat ik lichtzinnige meisjes uitbuit. Ik onderhoud Trésor. Ik betaal haar appartement boven de bar en ik draag af voor haar studies aan de universiteit. Ze werkt er niet, ze woont er! Sinds kort glijp ik af en toe de bar binnen en neem

de trap naar boven. Je verstaat toch ook wel dat ik me niet kan veroorloven om me in die krochten van slettententen te gaan vermaken. Ik ben zo niet. Onze verstandhouding, ik durf het haast geen liefde noemen, is zuiver platonisch. Ik zei je toch dat ik haar als familie aanzie en met verwanten onderhoud je toch geen seksuele relaties.'

Ludo is als van het lam Gods geslagen. Welke verhalen heeft deze kerel nog in petto? Intussen zet Linda twee volle kelken trappist op de tafel. Ze heeft in de gaten dat Ludo en die andere, rare snuiter een belangrijk en ingewikkeld gesprek voeren en wil een en ander meepikken. Ze heeft haar schotelvod bij en wrijft traag over de lege tafels die zich in de nabijheid van de twee mannen bevinden.

Van den Bulcke heeft het in de mot. Hij schuift het tweede glas naar Ludo en vraagt haar: 'Mag ik, als je tijd over hebt, een dubbele whisky?'

Linda knikt verveeld van 'ja' en begeeft zich terug naar haar lawaaierige toog. Ludo nipt aan zijn derde glas trappist, kijkt op zijn horloge en schrikt dat het al zo laat is.

'Verdorie', zegt hij, 'het is al half tien. Olena slaat me de kop in als ik zo laat en dan nog half beschonken naar huis kom.'

Van den Bulcke lacht om Ludo's vermakelijke opmerking en antwoordt: 'Drink maar eens door. Er staat nog een aanhangwagen voor je klaar', en hij wijst naar het volle glas dat hij naar hem doorschoof.

Ludo komt terug bij de zaak en zegt: 'Weet je, Jean, ik meen dat je een deel van je moeilijkheden zelf in handen hebt. Je frustraties vloeien voort uit het gemis aan een seksueel contact. Waarom dring je bij Trésor niet aan op een relatie? Het is niet de doos die je troebleert, het is *dat wilde vlees* dat je parten speelt.'

'Maar ik zei je toch al dat Trésor me aan familie doet denken. Als ik haar tot intimiteit dwing, ben ik pas een echte pooier! En

wat dacht je van het leeftijdsverschil. Trésor is slechts tweeëntwintig en ik ben vijfenzestig.’

‘Kom op, Jean, op liefde staat geen ouderdom. Olena en ik verschillen ook achtendertig jaar. Ik zei je toch al. Het enige wat je mist, zijn affectie, hartstocht en intimiteit. Kortom, je bent verliefd en je duwt het van je weg.’

‘En wat moet ik dan met die verdomde doos? Wat doe ik met die brieven?’

‘Als ik jou was, stak ik die doos in de fik.’

‘Maar dat kan ik toch niet. Dan verbrand ik mij eigen verleden.’

‘Als je meent dat je achtergrond in Afrika huist, dan moet je dat uitzoeken. Maar ik denk dat dit je zaak niet oplost. Je echte probleem is dat donkere meisje.’

‘Maar als ik het verleden niet achterhaal, haalt het verleden mij in! Mijn antecedenten en het meisje, dat als een tweelingzus op Trésor lijkt, steken in die verdomde doos’, zegt Jean met een wanhopige stem. ‘Je moet me helpen, Ludo.’

Intussen zet Linda het glas met een dubbele lading whisky voor de neus van Van den Bulcke. Hij drinkt het in één ruk leeg en veegt met een zakdoek het branderige gevoel van zijn lippen. Ludo, die meer haast heeft dan Jean, drinkt de laatste slok uit zijn vierde glas trappist en bestelt er nog een.

‘Jij ook nog een whisky?’ vraagt hij.

Jean knikt en Ludo steekt weer zijn twee vingers in de lucht.

‘Weet je’, zegt Ludo, ‘Trésor kan onmogelijk familie aan je zijn. Ze is bruin en jij bent zo blank als een lelie. Maar als je werkelijk vermoedt dat er een bloedband is tussen jou en Trésor, kan je dit nagaan. Als ik vroeger onderzoek deed naar Afrikanen, raadpleegde ik Cegesoma. Dit is het Belgische expertisecentrum voor de geschiedenis van de twintigste eeuw. Ze bewaren onder andere de passagierslijsten van de Congoboten die destijds door de Belgische rederij, Compagnie Maritime Belge du Congo, werden

ingezet op de westkust van Afrika, vooral op Matadi in Congo en Lobito in Angola.'

'Dat is nu net wat ik tracht te vermijden. Ik wil die geschiedenis niet kennen. Ik weet zeker dat er dan zaken boven water komen die ik beter niet weet. Ik durf zelfs de brieven niet te lezen die in de doos steken. Die verdomde doos is de nagel aan mijn doods-kist en ik weet niet waar ze vandaan komt.'

'Vraag het dan aan die twee studenten. Die doos komt toch niet uit de lucht gevallen.'

'Die twee komen binnenkort naar me thuis om de inhoud van hun proefschrift te bespreken. Ik kan wel eens discreet informeren hoe die doos in hun bezit kwam. Ze weten allicht niet dat de brieven iets met mij te maken hebben.'

Ludo kijkt terug op zijn horloge.

'Verdomme', vloekt hij, 'het is al na elven. Ik moet dringend de benen nemen of er waait wat thuis. Ik geef je nog vlug mijn gsm-nummer. Mocht je nog raad nodig hebben of als je behoefte hebt aan een luisterend oor, aarzel dan niet om me te contacteren.'

De Welvaert is inmiddels volgelopen. Op de jukebox zingt Elvis Presley over zijn blue suede shoes en de twee mannen schudden elkaar de hand. Linda kijkt hen belangstellend na.